

BIURO PRASOWE IMGW-PIB Serwis pogodowy: meteo.imgw.pl

Twitter 24/7 @imgwmeteo

Rzecznik Prasowy: Grzegorz Walijewski

E. biuroprasowe@imgw.pl

T. (+48) 503 122 100

Warszawa, 21.04.2023 r.

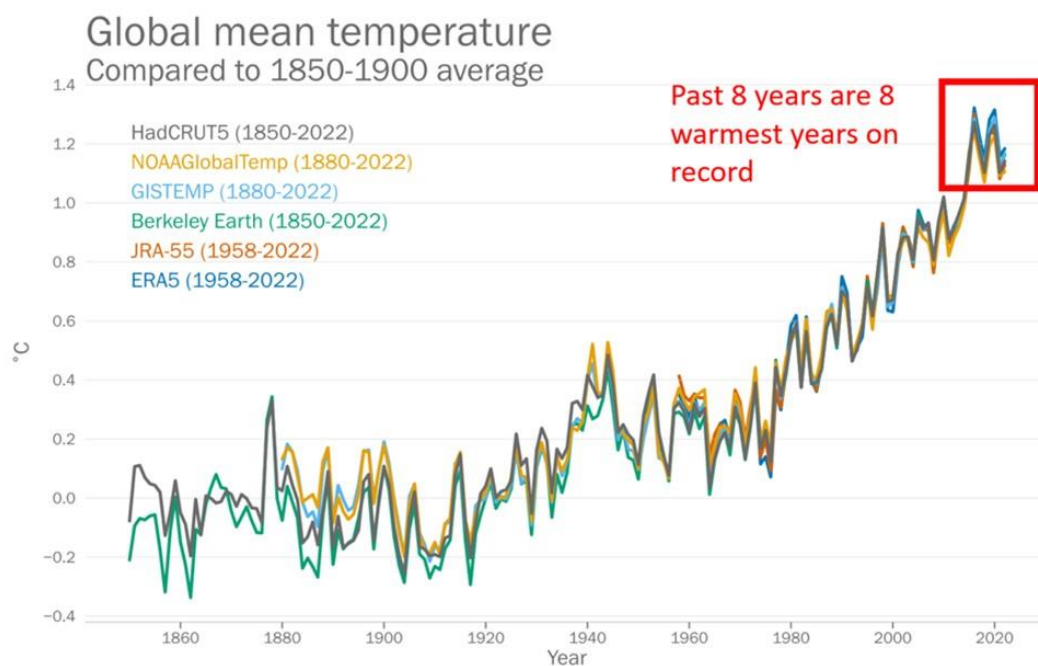
Komunikat Biura Prasowego IMGW-PIB**WMO: zmiana klimatu postępuje**

Jak wynika z corocznego raportu Światowej Organizacji Meteorologicznej, ostatnie osiem lat było najcieplejszymi w historii pomiarów i to pomimo „chłodzącego” wpływu La Niña. Obserwowana przez naukowców zmiana globalnej cyrkulacji powietrza potwierdza wysokie prawdopodobieństwo powrotu El Nino, które będzie kształtowało pogodę i warunki klimatyczne w roku 2023 i kolejnych latach. W związku z tym zwiększa się ryzyko ponownego wzrostu średnich temperatur powietrza, co będzie miało katastrofalne skutki m.in. dla stanu lodu morskiego Antarktydy oraz europejskich lodowców.

Dane przedstawione w raporcie State of the Global Climate 2022 potwierdzają, że średnia globalna temperatura powietrza w 2022 roku była o 1,15 st. Celsjusza wyższa od średniej z lat 1850-1900. Okres 2015-2022 był najcieplejszym epizodem od połowy XXI wieku, a rok 2022 zapisał się jako 5.-6. najcieplejszy rok w historii pomiarów. W ostatnich 3 latach na warunki pogodowe i klimatyczne oddziaływało zjawisko La Niña. Tak długie utrzymywanie się tego typu cyrkulacji odnotowano w ostatnich 50 latach tylko trzykrotnie.

„Emisje gazów cieplarnianych wciąż rosną, a populacje na całym świecie nadal borykają się z poważnymi zagrożeniami pogodowymi i klimatycznymi”. – powiedział prof. Petteri Taalas, sekretarz generalny WMO”. – „W 2022 roku utrzymująca się katastrofalna susza w Afryce Wschodniej, rekordowe opady deszczu w Pakistanie i ekstremalne fale upałów w Chinach i Europie dotknęły dziesiątki milionów ludzi, zagroziły bezpieczeństwu żywnościowemu wielu regionów i przyspieszyły masową migrację. Warto jednak podkreślić, że współpraca między agencjami ONZ okazała się bardzo skuteczna, jeśli chodzi o rozwiązywanie skutków humanitarnych wywołanych ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi i klimatycznymi, zwłaszcza w zakresie zmniejszania liczby ofiar śmiertelnych i wielkości strat ekonomicznych. Dzięki ogłoszonej w ubiegłym roku inicjatywy ONZ [Early Warnings for All](#), rozpoczęto prace na budowę zintegrowanego światowego system ostrzegania, który ma zapewnić każdej osobie na Ziemi dostęp do informacji o zagrożeniach pogodowych i klimatycznych. Realizacja tego ambitnego zadania znacznie zwiększy zdolności adaptacyjne i mitygacyjne społeczeństw najbardziej narażonych na skutki zmiany klimatu.”

Globalna średnia roczna różnica temperatury powietrza względem warunków przedindustrialnych (1850-1900) wg sześciu globalnych zestawów danych.

„To już kolejny raport Światowej Organizacji Meteorologicznej (WMO) dostarczający niepodważalnych dowodów na temat postępującego globalnego ocieplenia”. – wyjaśnia prof. Mirosław Miętus, Z-ca Dyrektora IMGW-PIB, Stały Przedstawiciel Polski w WMO. – **„Wzrost średniej temperatury na Ziemi jest silny i od lat jednoznaczny. W ostatnim czasie mamy jednak coraz więcej jednoznacznych sygnałów, potwierdzających intensyfikację procesów będących konsekwencją tego wzrostu. System klimatyczny Ziemi ulega przemianom, które nie są obojętne dla środowiska naturalnego naszej planety. Niestety współczesne globalne ocieplenie niesie ze sobą także inne zagrożenia. Widzimy bowiem wyraźnie, jakie skutki dla różnych sfer życia człowieka niesie zmiana klimatu, a także to, że koszty tych zmian będą coraz większe”.**

State of the Global Climate 2022 stanowi uzupełnienie 6. raportu oceniającego Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC), który obejmuje dane do 2020 roku.

Najważniejsze wnioski

GAZY CIEPLARNIANE

Koncentracje dwutlenku węgla, metanu i podtlenku azotu osiągnęły w 2021 roku rekordowe poziomy; roczny przyrost ilości metanu był najwyższy w historii. Niestety dane z kluczowych stacji monitorujących pokazują, że w 2022 roku poziomu wszystkich trzech gazów nadal rosły (17 kwietnia tego roku w obserwatorium Manua Lao padł rekord poziomu CO₂ – 424,83 ppm).

LODOWCE I ŁĄDOŁODY

W okresie 2021-2022 grubość lodowców referencyjnych, dla których prowadzone są długoterminowe obserwacje, zmniejszyła się średnio o ponad 1,3 m, to więcej niż średnia z ostatniej dekady. Od 2015 roku doświadczyliśmy sześciu lat (z dziesięciu) z najbardziej ujemnym bilansem masy lodowców w historii (1950-2022), a skumulowany ubytek miąższości od 1970 roku wynosi prawie 30 m.

Równie w europejskich Alpach odnotowano rekordy topnienia lodowców, np. w Szwajcarii tylko w latach 2021-2022 objętość lodu lodowcowego zmniejszył się o 6 proc. Przyczyną tych zjawisk były niekorzystne warunki pogodowe – niewielkie opady śniegu oraz fala upałów między majem a początkiem września – a także wtargnięcie pyłu saharyjskiego w marcu 2022 roku. 25 lipca szwajcarski balon meteorologiczny zarejestrował na wysokości 5183 m temperaturę 0 st. Celsjusza – to rekordowa wartość w 69-letnim okresie obserwacji i dopiero drugi przypadek w historii, gdy 0 stopni zanotowano powyżej 5 km.

Pomiary lodowców w Azji, zachodniej Ameryce Północnej, Ameryce Południowej i części Arktyki również ujawniają znaczne straty masy lodowca. Tylko w Islandii i północnej Norwegii odnotowano pewne przyrosty masy związane z ponadprzeciętnymi opadami i stosunkowo chłodnym latem. Według IPCC globalnie lodowce straciły w latach 1993-2019 ponad 6000 Gt lodu. Odpowiada to objętości wody 75 jezior wielkości Lac Lemman, największego jeziora w Europie Zachodniej (więcej o topnieniu światowych lodowców przeczytacie w <https://obserwator.imgw.pl/straznicy-klimatu/>).

2022 był 26. rokiem z rzędu z ujemnym całkowitym bilansem masowym pokrywy lodowej Grenlandii.

LÓD MORSKI

25 lutego 2022 roku zasięg morskiej pokrywy lodowej na Oceanie Południowym spadł do poziomu 1,92 mln km², co jest najniższą wartością w historii pomiarów. Przez pozostałą część roku był stale poniżej średniej, z rekordowo niskimi wartościami w czerwcu i lipcu. Równie złe informacje dotyczą Arktyki – tam pod koniec lata zarejestrowano 11. najniższy miesięczny minimalny zasięg lodu w zapisie satelitarnym.

OCEANY

Światowy ocean magazynuje około 90 proc. ciepła związanego z emitowanymi przez człowieka gazami cieplarnianymi. W 2022 roku padł nowy rekord poziomu nagrzania wód oceanicznych, a tempo ocieplania się oceanów było szczególnie wysokie w ciągu ostatnich dwóch dekad. Pomimo utrzymujących się warunków La Niña, 58 proc. powierzchni wszechoceanu doświadczyło w ubiegłym roku co najmniej jednej morskiej fali upałów.

POZIOM MORZA

W 2022 roku globalny średni poziom morza (GMSL) nadal rósł, osiągając nowy rekord wg pomiarów satelitarnych. W okresie 1993-2002 i 2013-2022 tempo wzrostu podwoiło się – z 2,27 mm/rok do 4,62 mm/rok. Główną przyczyną wzrostu GMSL było ocieplanie się oceanów poprzez ekspansję termiczną (55 proc.) oraz topnienie lodu z lądolodów i lodowców (36 proc.)

SKUTKI SPOŁECZNO-EKONOMICZNE I ŚRODOWISKOWE

Afryka Wschodnia doświadczyła pięciu kolejnych pór deszczowych z opadami poniżej średniej – to najdłuższy taki okres od 40 lat. Szacuje się, że do stycznia 2023 roku ponad 20 milionów ludzi w regionie doświadczyło poważnych braków żywnościowych. Z kolei rekordowe opady w lipcu i sierpniu 2022 roku doprowadziły do rozległych powodzi w Pakistanie. Ucierpiały 33 mln osób, prawie 8 mln zostało przesiedlonych, liczba ofiar wyniosła ponad 1700. Całkowite szkody i straty gospodarcze oszacowano na 30 miliardów USD. Lipiec (181% powyżej normy) i sierpień (243% powyżej normy) były najbardziej mokrymi miesiącami w historii Pakistanu.

Rekordowe fale upałów nawiedziły latem Europę. Na niektórych obszarach ekstremalnym temperaturom towarzyszyły wyjątkowo suche warunki. Nadmierna liczba zgonów związanych z upałami w Hiszpanii, Niemczech, Wielkiej Brytanii, Francji i Portugalii przekroczyła łącznie 15 tys. osób. Chiny doświadczyły najbardziej rozległej i długotrwałej fali upałów od czasu rozpoczęcia pomiarów, skutkującej najgorętszym i drugim najbardziej suchym latem w historii. Fale upałów w okresie przedmorsunowym w Indiach i Pakistanie spowodowały spadek plonów, co w połączeniu z zakazem eksportu pszenicy i ograniczeniami eksportu ryżu w Indiach oraz wojną na Ukrainie wywołało poważne komplikacje na światowym rynku żywnościowym.

W Somalii prawie 1,2 mln osób zostało przesiedlonych w wyniku katastrofalnej suszy, z czego ponad 60 tys. emigrantów przedostało się do Etiopii i Kenii. Jednocześnie Somalia przyjęła prawie 35 tys. uchodźców i osób ubiegających się o azyl z obszarów dotkniętych suszą. Powódź w Pakistanie wymusiła przesiedlenie około 8 mln osób, a około 585 tys. ludzi trafiło do tymczasowych obozów dla uchodźców.

ŚRODOWISKO

Zmiana klimatu ma również poważne konsekwencje dla ekosystemów i środowiska. Badania obszarów wysokogórskich wokół Płaskowyżu Tybetańskiego wykazały, że globalne ocieplenie powoduje rozszerzanie się strefy umiarkowanej. Zmieniające się warunki pogodowe zaburzają naturalne cykle fenologiczne i migracji ptaków. Na przykład przesunięciu uległ termin kwitnienia wiśni w Japonii – w 2021 roku przypadł on na 26 marca, co było najwcześniejszą datą od ponad 1200 lat.

Pełna treść State of the Global Climate 2022 dostępna jest na stronie:

https://library.wmo.int/doc_num.php?explnum_id=11593. Wkrótce ukaże się również publikacja WMO State of the Climate in Europe 2022, a w maju zaprezentujemy raport KLIMAT POLSKI 2022.

Dodatkowe informacje 24h/dobę:

IMGW-PIB Biuro Prasowe

Twitter: <https://twitter.com/IMGWmeteo>

E. biuroprasowe@imgw.pl | T. (+48) 503 122 100

SERWIS POGODOWY DLA POLSKI: <https://meteo.imgw.pl/>

APLIKACJA MOBILNA: <http://aplikacjameteo.imgw.pl/>

SERWIS Z CAŁOROCZNĄ POGODĄ DLA GÓR: <http://gory.imgw.pl/>

DARMOWY WIDGET POGODOWY: <http://widgetmeteo.imgw.pl/>

IMGW-PIB. Instytut pełni kluczową rolę w osłonie meteorologicznej kraju od 1919 roku. Od Tatr po Bałtyk, od Karpat po Zalew Szczeciński analizujemy, dostarczamy prognozy i wydajemy ostrzeżenie. Nasze systemy informacyjne i rozwiązania działają 24/7 przez cały rok, wsparte wiedzą i doświadczeniem analityków i specjalistów meteorologii i hydrologii. Jesteśmy Instytutem skupiającym wysokiej klasy specjalistów i dysponujemy niezbędną infrastrukturą do pracy nad nim. Pogoda i klimat to jeden z najważniejszych tematów we współczesnym świecie.